

SKANNET

Vedlegg 1 / Tilhører
Sak: 10/141 - 1

KULTURHISTORISK REGISTRERING

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE

Øvre Eiker kommune Hokksund båt og camping

GNBR: 504/34

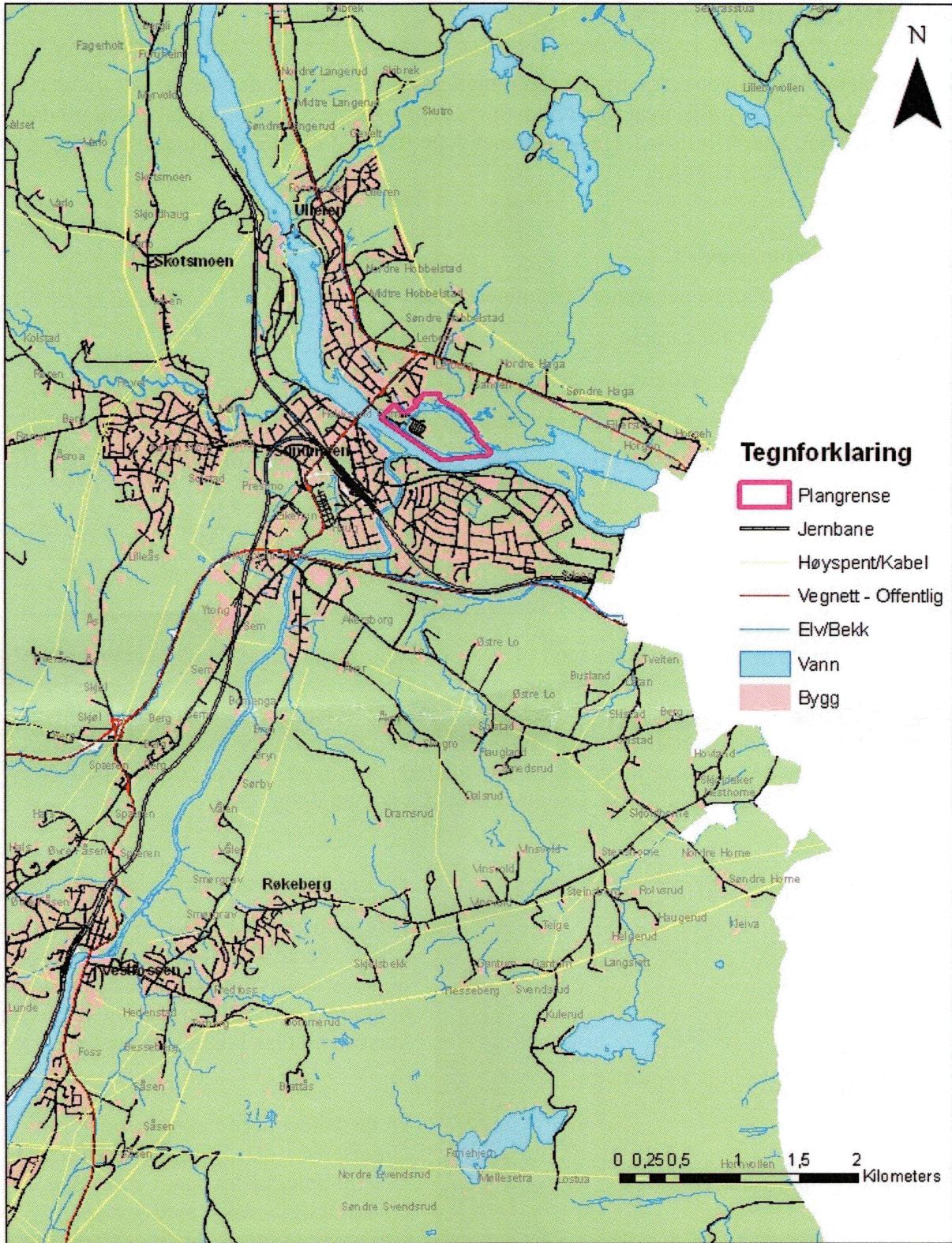
Saksnr: 09/2084

Hokksund camping: Morgenstemning ved elvebredden (Foto Tine Schenck)

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK REGISTRERING

Kommune:	Øvre Eiker		
Gardsnavn:	Øvre Sandøra		
Gards- og bruksnummer	504/34		
Kartreferanse	Raster: CF042-5-4/CG042-5-3		
	M711: 1714 I		
Høyde over havet	3-20 m.o.h.		
Tiltakshaver:	Hokksund båt og camping		
Adresse:	Stryken, 3300 Hokksund		
Navn på sak:	Hokksund båt og camping – reguleringsplan til offentlig ettersyn.		
Saksnummer:	09/2084		
Registrering utført:	26.10-29.10.09	Ved:	Silje Ø. Foyn Tine Schenck
Rapport utført:	29.10.09-11.11.09	Ved	Silje Ø. Foyn Tine Schenck
Autom. fredete kulturminner i området: Ja			Registreringsnummer ID-nummer 130538
Nyere tids kulturminner i området:			ID-/K-nummer
Fotodokumentasjon:	DSCN0768 – 808		
Faglige konklusjoner:			
☐ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☒	Planen er i konflikt	☐	Planen er i konflikt
☐	Ingen synlige, potensielle under bakken	☐	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐	Ikke vurdert	☐	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringer		Merknader	
☐	Videre reg. ikke nødvendig	☐	Ingen merknad
☐	Videre reg. nødvendig	☐	Tilrår spesialområde
☐	Reg. fullført	☐	Tilrår dispensasjon
☐		☐	Foreløpig uavklart
Merknader:			

Oversiktskart over Hokksundområdet med plangrensen markert.

BAKGRUNN FOR PLANEN:

Hokksund Båt og camping ønsker å utvide campingplassen med tilhørende anlegg. Det gjelder omdisponering av 45 daa fra friareal til næringsformål/campingplass. Videre er det avsatt 40 daa til almennyttig formål, bl.a. friluftsbad. Det er grunnet dette framsatt forslag til endret reguleringsplan som er lagt ut til offentlig ettersyn.

Bakgrunnen for planforslaget er:

- Nye krav fra NEV-jf. Flomsonekartene i Drammensvassdraget.
- Nye klassifiseringsregler for campingplasser
- Behov for utvikling og oppgradering av anlegget
- Sikre fremtidig driftsgrunnlag gjennom å øke kundegrunnlaget

I forbindelse med dette ble det utført registrering av kulturminner i planområdet i perioden 26.10-29.10.09.

OMRÅDET

Planområdet er på Øvre Sandøra i Hokksund i Øvre Eiker kommune. Øvre Sandøra er en halvøy atskilt fra fastlandet med en kanal, med campingplass og småbåthavn. Halvøya, som ligger i Drammenselven, har vært oversvømt av flom flere ganger når elven har gått over sine bredder. Vest i planområdet er derfor elvebredden bygget opp og flomsikret til 5,5 m. Dermed bortfaller registrering her, samt på selve campingplassen som allerede er utbygd. Øst for campingplassen er halvøya bevokst av blandingsskog, som i midtre del er ganske tett og uryddet.

Tett løvskog sentralt på halvøya.

Jordsmonnet består her av grå, fin sand.

I ytterkantene av halvøya (spesielt i sør og vest) er det avsatt store sandbanker som følge av flom og området er bevokst med høyt gress og siv. Registrering var derfor kun overfladisk i disse områdene.

På fastlandet nord i planområdet, rett over Dramselven, går det bratte skråninger med enkelte flater på toppen. Området er hovedsaklig bevokst med løvtrær. Grunneier opplyste om at denne østligste delen av dette området ikke ville bli tatt med i planarbeidet, men en befaring ble likevel gjort.

Sandbanker og høyt siv dominerer den sørlige elvebredden. (Foto Tine Schenck)

I området er det tidligere registrert ulike kulturminner fra jernalder. I nord og øst er det registrert flere gravhauger og røyser (ID 95140, 38940 og 9555), samt tre gravfelt (ID 59220, 95144 og 38938). Det er også registrert to boplassområder typologisk datert til bronsealder eller jernalder (ID 95141 og 95143). Sørvest for planområdet, på andre siden av Dramselven, er det registrert husrester, representert ved stolpehull, som er typologisk datert til yngre jernalder (ID 116996).

STRATEGI OG METODE

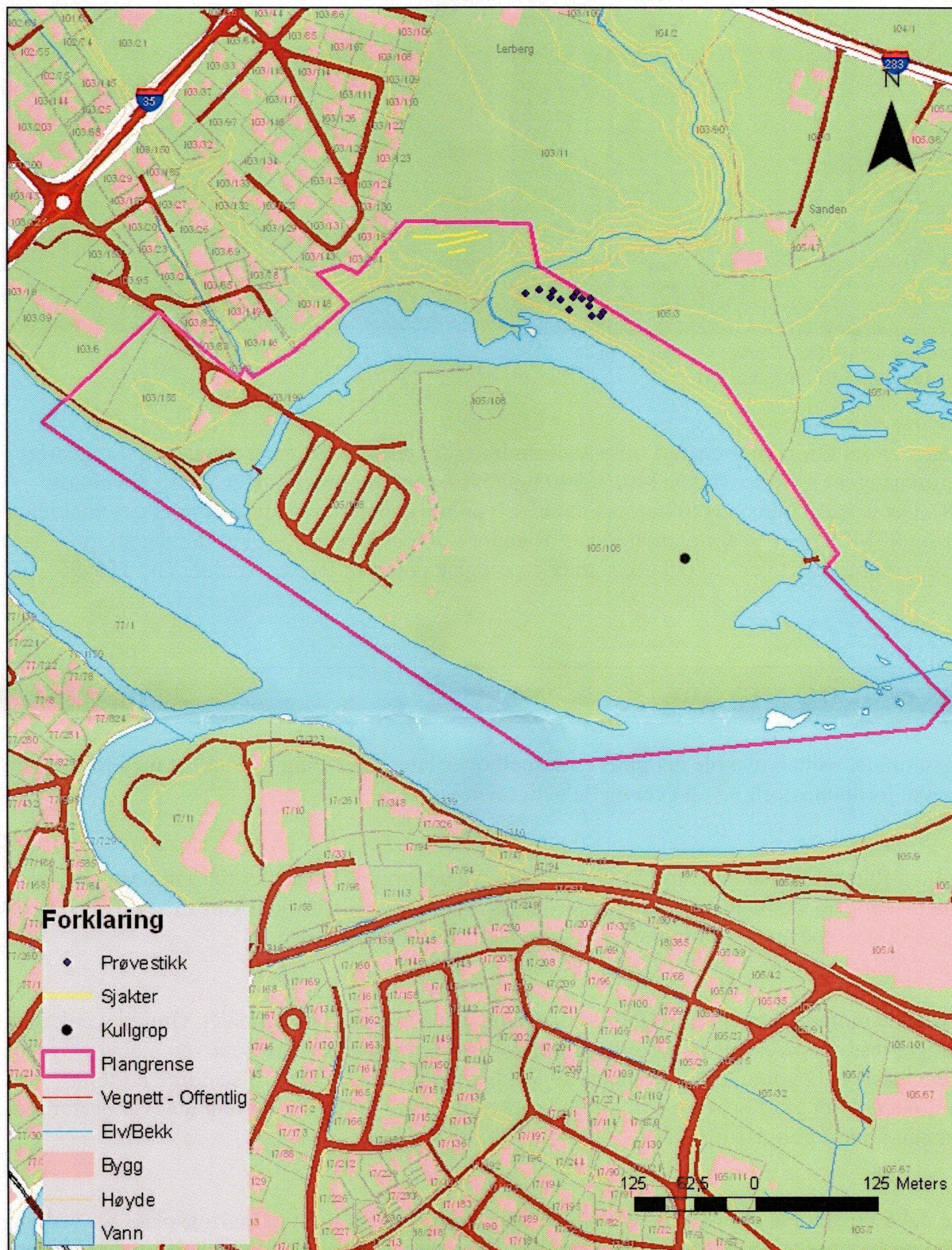
I skogsområdet på halvøya ble det gjort en visuell overflaterregistrering og stukket med jordbor for å undersøke jordbunnsforhold og eventuelle nedgravinger.

På en liten flate på fastlandet, nord i planområdet, ble det gravd prøvestikk for å undersøke eventuelle spor fra steinalder. Dette ble gjort, trass flatens lave høyde som kun var 12-13 meter over havet, fordi det lenger sørøst i regionen er gjort steinalderfunn ved elva.

Øst for dette området ligger det en terrasseflate som også inngår i planområdet. Området er bevokst med høyt gress, buskvekster og enkelte furutrær. Dette området ble undersøkt ved hjelp av maskinell sjaktning og totalt ble det anlagt tre sjakter her. På gården Hobbestad like nord for planområdet er det gjort bosetningsfunn fra bronsealder eller jernalder, og området var derfor ansett interessant i den forbindelse.

I østre del av flaten ble det valgt å ikke sjakte fordi området blir brukt til lagringsplass for ved, og det stod parkert traktorer, biler og tilhengere her. Området ble brukt daglig av beboere i nærheten. Da det ikke ble gjort funn i sjaktene vest for dette området, ble det derfor bestemt at det ikke var nødvendig å undersøke vedlager-plassen.

Dokumentasjonen ble gjort ved fotografering og kartfesting av kulturminner med GPS.

Planområdet med sjakter, prøvestikk og registrert kullgrop.

DELTAGERE OG TIDSRUM

Arkeologene Tine Schenck og Silje Øvrebø Foyn utførte den arkeologiske registreringen. Tine Schenck deltok i perioden 26.-28.10.09. Silje Foyn deltok i perioden 26.-29.10.09. Det var oppholdsvær under hele registreringen. Prosjektet var budsjettert til 112,5 timer. Det ble totalt brukt det brukt 36 timer til prosjektet.

BESKRIVELSE

Overflateregistrering

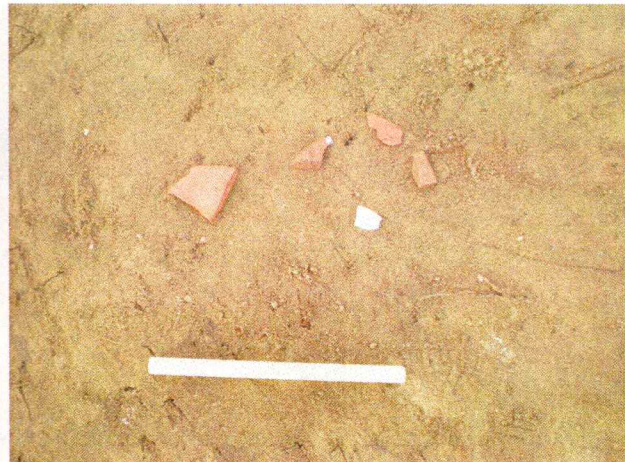
Det ble gjort overflateregistrering over halvøya hvor registratorene gikk parallelle strekk i ca 10 meters avstand, orientert nord-sør. I enkelte åpnere områder, gikk registratorene med større mellomrom, da sikten til tider var svært god.

Prøvestikk

I alt ble det gravd 12 prøvestikk på en liten flate på fastlandet nord for Drammenselven. Flaten skråer bratt ned mot Drammenselven i sør. I øst og nord er det gravd ut en bratt elvedal, et elveløp som ender i Drammenselven. Flaten er bevokst med blandingsskog, for det meste gran og bjørk. Prøvestikkene viste et torvlag på ca 8-10 cm. Deretter var det et 15-20 cm tykt lag med gråbrun sand med lite stein og enkelte kullfragmenter. I bunn var det gulbrun sand. I ett prøvestikk ble det ca. 20 cm ned i profilen funnet et brent beinfragment. I et annet prøvestikk ble det funnet en slaggbitt, som trolig er smieslagg. Slagget ble funnet ca. 40 cm ned i profilen, altså i undergrunnsmassen. Slagget har trolig falt ned fra øvre del av profilen under graving, i og med at massene var veldig løse og til tider raste ut. Det ble ikke gjort funn i de øvrige prøvestikkene.

Maskinell sjakting

I sjakt A, B og C bestod undergrunnen av gulbrun, løs, fin sand uten steiner. Torvlaget var ca 10 cm dypt og matjordlaget, som var løs og fin, brun sand iblandet humus, var mellom 15-30 cm i sjakt A og B. I sjakt C var matjordlaget ca 10-15 cm. Det ble påvist to nedgravinger i undergrunnen i henholdsvis sjakt A og B, med brun, løs sand iblandet humus og noe kull. Ettersom det ble funnet teglstein og porselen i strukturene, ble de avskrevet og tolket til å være av nyere dato. Generelt ble det observert en del teglstein både i matjordlaget og i undergrunnen i sjakt A og B. Det ble også funnet rustne spikere i undergrunnen.

Moderne nedgraving i sjakt A. Funn av teglstein og keramikk som vist i bildet til høyre. (Foto:Silje Ø. Foyn)

Sjakt A

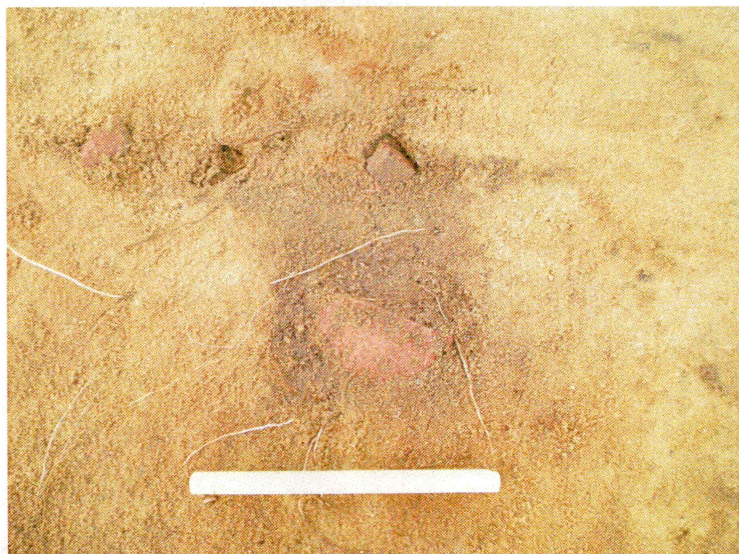
Sjakt B

Sjakt C

Lagringsplass for ved (Foto: Silje Ø. Foyn)

Teglestein i undergrunn i sjakt B

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Kullgrop

I forbindelse med overflateregistreringen ble på et høydedrag i østlig del av halvøya, funnet en kullgrop. Kullgropen er intakt og tydelig i formen. En voll ligger rundt kullgropen, og kan observeres mest tydelig i nord. Midt i kullgropen står et tre og terrenget rundt er bevokst med blandingskog. Dybden på kullgropen ble målt til 90 -100 cm. Kullgropen er sirkulær og har et indre mål på 2 meter. Ytre mål inkludert voll er 5,5 meter. Jordbør-prøve fra undergrunnen viste 15 cm med mørk brun jord iblandet kullstøv. Under dette var det grå sand. Fordi halvøya har vært oversvømt mange ganger, er dette trolig årsaken til at kullaget var såpass utvasket.

Kullgrop. Bilde tatt mot vest (Foto: Silje Ø. Foyen)

Kullgropa kan ses i sammenheng den øvrige aktiviteten fra jernalder i området, men er likevel ganske enkeltstående som kullgrop. De øvrige kulturminnene fra jernalder omfatter for det meste gravminner, men også to områder nord for planområdet med bosetningsspor som muligvis er fra jernalder. Sør for planområdet ligger levninger etter hus representert ved stolpehull, typologisk datert til yngre jernalder.

KONKLUSJON

VED KULTURMINNER

Ett automatisk fredet kulturminne ble registrert under prosjektets forløp. Dette er en klassisk kullgrop som befinner seg nordøst på Øvre Sandøra. Kullgropa ligger helt for seg selv og det kan ikke ses andre kulturminner på Øvre Sandøra som kan settes i relasjon til denne. Dersom planen går etter anvist kart, vil dette området bli campingplass, og kullgropa vil slik bli berørt ved utbyggingen.

DRAMMEN 11/11-09

.....
Feltleder / Saksbehandler

Vedlegg:

Fotoliste

Strukturliste

Vedlegg 1: Fotoliste

Fotonr	Motiv	Orientering	Fotograf	Dato
0768	Oversiktsbilde planområde – kratt langs elven på fastland	NNV	TS	26/10
0769	Bratt og ulendt terreng langs elven	NV	TS	26/10
0770	Morgenstemning ved elven	Ø	TS	27/10
0771	Morgenstemning ved elven	VSV	TS	
0773	Morgenstemning ved elven	VSV	TS	
0774	Krattskog sentralt på øya	SØ	TS	
0775	Sandbanke i sørøst i planområdet	SØ	TS	
0776	Sandbanke i sørøst i planområdet	SØ	TS	
0777	Sandbanke i sørøst i planområdet	SØ	TS	
0779	Siv hindrer sikt på sandbanken	Ø	TS	
0780	Kullgrop, øst på øya	V	SF	
0781	Kullgrop, øst på øya	NV	SF	
0782	Flate øst for elven der det ble prøvestykket.	V	SF	
0783	Sjakt A	V	SF	28/10
0786	Profil i øst av sjakt A	N		
0787	Struktur i sjakt A med funn av porselen og teglstein	-		
0788	Struktur i sjakt A med funn av porselen og teglstein	-	SF	
0790	Moderne nedgravning i sjakt , med teglstein og porselen	-		
0792	Sjakt B	V		
0793	Profil i sjakt B	N		
0794	Teglstein i struktur helt vest i sjakt C	-		
0796	Utsikt over campingplass og Øvre Sandøra	SØ		29/10
0797	Utsikt over campingplass og Øvre Sandøra	SØ		
0798	Utsikt over campingplass og Øvre Sandøra	Ø		
0799	Nordlig del av planområdet, vedopplagsplass ved sjakteområde	SV		
0800	Gård og jorde nord for planområdet	N		
0801	Sjakt C	Ø		
0802	Nedgravning sentralt i sjakt B	-		
0804	Teglstein og porselen i nedgravning sentralt i sjakt B	-		
0805	Sjakt A med jorde i nord	N		
0806	Sjakt A med bebyggelse	NV		
0807	Sjakt B	S		

Vedlegg 2: Strukturliste

Strukturnr	Art	Ytre mål	Indre mål	Diverse
1				

Lokalitet - 130538 - Arkeologisk lokalitet - Kullfremstillingsanlegg - Hokksund camping

Klassifisering

Kategori: Arkeologisk lokalitet **Art:** Kullfremstillingsanlegg

Stedfesting

Fylke: Buskerud
Kommune: Øvre Eiker
Høyde over havet: 5
Museumsdistrikt: Kulturhistorisk museum, Oslo

Geometri

Koordinatsystem: (23) UTM sone 33 (EUREF89/WGS84)
Nord: 6636928.3 **Øst:** 215146.4

Metadata på digital stedfesting:

Oppretting og ansvar

Registrert

Dato: 03.11.2009 **Ansvarlig etat:** Buskerud fylkeskommune
Utført av: Tine Schenck **Instans:** Buskerud fylkeskommune
Registreringstype: Reguleringsplan

Utfyllende opplysninger

Beskrivelse:
En kullgrop

Tilhørende enkeltminner

 1 Kullgrop AUT

Tilstand registrert den 03.11.2009

Tilstand: Intakt **Registrert dato:** 03.11.2009
Årsak: **Registrert av:** Tine Schenck
Arealbruk: Skog **Utførende instans:** Buskerud fylkeskommune
Oppdragsgiver: Buskerud fylkeskommune

Vernestatus for lokalitet

Vernetype: Automatisk fredet **Vernedato:** 03.11.2009
Lovgrunnlag: Kulturminneloven av 1978 **Tinglyst dato:**
Paragraf: 4

Sikringszone

Beskrivelse: **Sikringszone på:** 5 meter
Vernetype: Automatisk fredet **Vernedato:** 03.11.2009
Lovgrunnlag: KML
Paragraf: 6

